

MARIAN FRASZ JERZY JAŃCZAK
ZARYS HISTORII KLUBU SPORTOWEGO „OBRA” ZBĄSZYŃ.

Powstanie Klubu Sportowego „Obra” w Zbąszyniu związane jest z odzyskaniem przez nasz naród niepodległości po przeszło 120 – letniej zaborczej niewoli. W wyniku walk powstańczych w dniu 17 stycznia 1920 r. Zbąszyń przejęty został przez władze polskie. Wobec dużej emigracji Niemców w tym czasie, zasadniczo zmieniły się stosunki etniczne w mieście. Zbąszyń stał się ośrodkiem polskości na zachodnich rubieżach kraju. Nastąpił intensywny rozwój życia społecznego i kulturalnego, przejawiający się min. w powstawaniu nowych organizacji i stowarzyszeń, w tym również o charakterze sportowym, propagującym rozwój kultury fizycznej. Istniejące w tym czasie w Zbąszyniu Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” skupiało wokół siebie dużą ilość dzieci i młodzieży uprawiające bardzo popularne gry i zabawy terenowe, lekką atletykę a przede wszystkim gimnastykę. Towarzystwo to nie zaspakajało w pełni zainteresowań młodzieży, do której docierały coraz częściej wieści o niezwykle atrakcyjnej i nowej grze pod nazwą „futbol”, uprawianej w innych regionach kraju i za granicą. Stało się prawidłowością, że również w Zbąszyniu piłka nożna znalazła podatny grunt do uprawiania tego sportu. Już w 1923 r. garstka zapaleńców zbierała się w ogrodzie przy skrzyżowaniu obecnych ulic: Wigury i 17 - Stycznia, gdzie w niezwykle prymitywnych warunkach odbywano pierwsze uproszczone gry piłkarskie przy dużym zainteresowaniu społeczeństwa miasta. Pionierami tej atrakcyjnej gry byli: Maksymilian Maserak, Maksymilian Karcz, Stanisław Łuczak, Leon Łuczak, Edward Zippel, Jan Jujeczka, Franciszek Kandula, Franciszek Eckert, Feliks Niedbał.

Ta właśnie grupa entuzjastów zaproponowała władzom miejskim utworzenie klubu sportowego. Po uzyskaniu zgody oraz pozyskania poparcia kilkunastu znanych osobistości Zbąszynia, zorganizowano zebranie założycielskie. W dniu 18 kwietnia 1924 r. w restauracji Jana Rybickiego odbyło się zebranie organizacyjne, na którym powołano do życia klub sportowy pod nazwą „OBRA”. W skład pierwszego zarządu weszli: Maksymilian Binder – prezes, Stanisław Łuczak – sekretarz, Jan Olejniczak – skarbnik.

Dzięki przychylności dowództwa ówczesnego XV Pułku Ułanów, który stacjonował w tym czasie w Zbąszyniu, klub otrzymał pod zagospodarowanie

przyszłego boiska tzw. łąki wojskowe. Z inicjatywy mecenasów tego sportu Maksymiliana Bindera i Antoniego Żytkowiaka zakupiono niezbędny sprzęt potrzebny do gry, jednakże stan posiadania drużyny był niezwykle skromny. Inauguracyjne spotkanie piłkarskie drużyna „Obry” rozegrała z zespołem „Unitas” Wolsztyn zwyciężając 3:1.

Zachęci powodzeniem piłkarze prowadzą ożywioną działalność rozgrywając spotkania towarzyskie z drużynami: „Huraganu” Nowy Tomyśl, „Koroną” Bukowiec, „Jutrzenką” Poznań, „Koroną” Poznań, „Dyskobolią” Grodzisk, „Promieniem” Opalenica.



Piłkarze KS „Obra” w 1926 r.

Klub sportowy „Obra” nie ograniczał się do rozgrywania spotkań z drużynami woj. poznańskiego ale prowadził także działalność z klubami pogranicza rozgrywając mecze w Babimoście, Kosieczynie, Dąbrówce Wlkp., Podmoklach i Nowym Kramsku. Bilans tych spotkań napawał wielkim optymizmem zawodników i działaczy do prowadzenia dalszej działalności sportowej. Zawodnikami, którzy w tym czasie reprezentowali niebiesko – czerwone barwy klubu byli: Maksymilian Karcz, Maksymilian Maserak, Jan Jujeczka, Antoni Żytkowiak, Feliks Niedbał, Walenty Rybak, Feliks Gruszka, Franciszek Eckert, Antoni Juchowski, Bronisław Konieczek, Grzegorz Jarosz, Feliks Burzyński, Antoni Kubiak, Franciszek Prajs, Jan Olejniczak, Kazimierz Kanduła, Franciszek Wittke, Leon Jankowiak. Środkiem lokomocji na mecze wyjazdowe były rowery, na których wyjeżdżano do Międzychodu, Grodziska Wlkp., Bukowca.

Początkowo klub prowadził działalność tylko w sekcji piłki nożnej, lecz stopniowo przekształcił się w klub wielosekcyjny. Wybudowanie w 1929 r. stadionu sportowego oraz oddanie do użytku w 1931 r. kąpieliska zwanego dziś „łazienkami” w połączeniu z salą gimnastyczną, umożliwiło poszerzenie działalności sportowej. Powstały sekcje: koszykówki, piłki siatkowej, lekkiej atletyki, tenisa stołowego, pływacka i hokeja na lodzie. Działalność tych sekcji miała charakter towarzyski /nie brały udziału w regularnych rozgrywkach/ i często sezonowych, nie mniej jednak skupiały wielu zdolnych i reprezentujących wysoki poziom sportowy zawodników. Okazję do wykazania swoich umiejętności sportowych znajdowali zawodnicy w licznych imprezach organizowanych nie tylko przez własny klub, lecz również przez działające w tym okresie inne organizacje sportowe.

W sekcji l.a. do najbardziej utalentowanych i aktywnych zawodników należeli: Jan Maj, Ignacy Rzepa, Józef Piter, Maksymilian Janowski, Florian Fritsche, Leonard Fritsche, Bronisław Biegała, Zbigniew Żołnierkiewicz, Alfons Król, Jan Buda, Leon Jankowiak, Stefan Otto, Piotr Król, Jan Bryl. Barw klubu w tenisie stołowym reprezentowali: Franciszek Dąbrowski, Jan Dąbrowski, Florian i Leonard Fritsche, Zygmunt Kucz, Antoni Wita, Józef Łata, Leon Łata. Jak widać zawodników klubu cechowała duża wszechstronność czego dowodem był fakt, że ci sami zawodnicy często występowali w kilku sekcjach sportowych.

Położenie Zbąszynia nad naturalnymi zbiornikami wodnymi sprzyjało rozwojowi sportów wodnych. Organizowano w tym czasie wyścigi pływackie oraz regaty kajakowe. Do najlepszych pływaków tego okresu należeli: Helena Łuczak, Stanisław Dembowski, Alfons Błażejewicz, Władysław Wachowski, Jan Buda, Zygfryd i Franciszek Wójczakowie. Szerokim echem w lokalnej i wojewódzkiej prasie /"Orędownik Nowotomyski", „Nowy Kurjer", „Dziennik Poznański", „Kreis Zeitung"/ odbił się wyczyn kajakarzy KS „Obra", którzy w dniach 13.06 – 30.07.1933 r. odbyli spływ – gigant na trasie Zbąszyń – Gdynia – Zbąszyń. Jedna załoga w składzie: Leon Frąckowiak, Norbert Pierchalski, Edmund Barański na kajaku własnej produkcji odbyła ten wspaniały rejs, czym szeroko rozślawiła zbąszyńską brać wodniacką. Obok nich wiele wspaniałych sukcesów w tej sekcji odnosili: Teodor Kandulski, Stefan Otto, Jan Buda, Józef Rzepa, Józef Łata, Zygmunt Kucz oraz Alfons Błażejewicz.

Najlepsi koszykarze tego okresu skupiali się w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół", KPW (Kolejowe Przystosobienie Wojskowe) oraz klubie sportowym „Obra". Rywalizacja między tymi zespołami była niezwykle pasjonująca i przyczyniła się do uzyskania wysokiego poziomu przez zawodników.

Niebywałą atrakcją przeżyli mieszkańcy Zbąszynia w 1936 r., kiedy to powracająca z Igrzysk Olimpijskich w Berlinie reprezentacja Polski w koszykówce rozegrała towarzyskie spotkanie z drużyną Zbąszynia, które po emocjonującym przebiegu zakończyło się minimalnym zwycięstwem olimpijczyków. Przeciwno takim sławom polskiej koszykówki jak: Janusz Patrzykont, Florian Grzechowiak, Ewaryst Łój, Zenon Różycki, Zdzisław Kasprzak miejscowi wy-

stąpili w składzie: Józef Rzepa, Józef Piter, Florian Fritsche, Leonard Fritsche, Zbigniew Żołnierkiewicz, Jan Mai, Edmund Wita, Antoni Wita i Jan Kuberski.

Mimo istnienia w tym okresie wielu prężnych sekcji, dominującą rolę odgrywała zawsze sekcja piłki nożnej, w której grało wielu dobrych zawodników, dopingowanych przez bardzo liczne grono sympatyków. Ważnym momentem w historii sekcji piłki nożnej było wstąpienie w 1933 r. do Polskiego Związku Piłki Nożnej, co umożliwiło udział w systematycznych rozgrywkach mistrzowskich klasy „C”. Przez kilka lat piłkarze bez powodzenia ubiegali się o awans do wyższej klasy. Upragniony awans do klasy „B” wywalczyli dopiero w 1938 r.. Autorami tego sukcesu byli: Feliks Musiał, Jan Zawieja, Paweł Weimann, Piotr Woźny, Stefan Dulat, Zygmunt Kucz, Józef Łata, Leon Łata, Józef Piątek, Franciszek Dropek, Franciszek Pawelski, Jan Wojtowicz, Czesław Przybyła, Izidor Kędziora. Do awansu tego przyczynili się również piłkarze, którzy nieco wcześniej zakończyli swoje kariery, a więc: Wiktor Kasztelańczyk, Franciszek Ławniczak, Jan Musiał, Józef Kurzawa, Leon Frąckowiak, Norbert Pierzchalski, Michał Paluch, Władysław Kaźmierczak, Władysław Walkowiak, Leon Ramota, Florian Braun.

Wszystko wskazywało na to, że klub sportowy „Obra” Zbąszyń drogą systematycznej pracy przekształci się w klub o wysokim poziomie sportowym i organizacyjnym. Tymczasem losy klubu, zawodników i działaczy potoczyły się inaczej, niż sobie wyobrażano. Dnia 1 września 1939 r. na ziemię polską spadła lawina ognia i stali. Okupant hitlerowski rozpoczął niszczycielskie dzieło mordując synów i córki polskiej ziemi. Nie zabrakło wśród pomordowanych, zabitych i zaginionych zbąszyńskich sportowców: Ignacy Rzepa - rozstrzelany w Forcie VII w Poznaniu, Józef Piter – zaginął bez wieści, Roman Klemke – poległ pod Tobrukiem, Władysław Kaźmierczak - poległ na froncie, Jan Zawieja – poległ na froncie.

Wielu członków klubu zamieniło stroje sportowe na żołnierskie mundury i z bronią w ręku stanęło do obrony Ojczyzny. Ci, którzy pozostali w mieście nie zaprzestali sportowej działalności. Niemcy początkowo tolerowali taki stan rzeczy. W 1940 r. wyrazili nawet zgodę na rozegranie meczu piłkarskiego pomiędzy KS „Obra” a stacjonującą w Zbąszyniu niemiecką jednostką wojskową. Nikt nie przypuszczał, że była to typowa dla okupanta prowokacja i podstęp. W ostatniej chwili celowo powiadomiono jednego z działaczy, że mecz odbędzie się o godzinę wcześniej. Kiedy polscy piłkarze przebierali się w szatni, usłyszeli najpierw strzały, a następnie do ich szatni wtargnęli uzbrojeni po zęby hitlerowcy. W bestialski sposób pobito zaskoczonych i bezbronnych piłkarzy, ponadto hitlerowcy zabrali cały dobytek klubu. Taki był finał ostatniego meczu na Środowym Nadobrze przed 1945 r.

Brutalnie przerwana działalność sportowa KS „Obra” wznowiona została po pięciu długich, mrocznych latach okupacji. Ofensywa Armii Czerwonej i Wojska Polskiego doprowadziła do zrzucenia jarzma hitlerowskiej niewoli. Kolejne miasta i wsie polskie zostały wyzwolone. Zbąszyń wyzwolony został w

nocy z 28 na 29 stycznia 1945 r. Rodziło się nowe życie, którego symbolem były powiewające wszędzie flagi biało – czerwone. Pracę wznowiły urzędy i instytucje, powstawały nowe organizacje społeczne, reaktywowały działalność niektóre działające przed wojną stowarzyszenia. Entuzjazm, jaki towarzyszył tym poczynaniom udzielił się również sportowcom i miłośnikom sportu.

Wiosną 1945 r. z inicjatywy Bolesława Lauby w mieszkaniu przedwojennego Prezesa Klubu – Czesława Góreckiego spotkali się obok wymienionych Feliks Musiał i Józef Łata. Wystosowano pismo do Powiatowej Rady Narodowej w Nowym Tomyślu z wnioskiem o zezwolenie na reaktywowanie działalności klubu sportowego „Obra”. Po otrzymaniu zgody władz powiatowych zwołano zebranie organizacyjne, na którym ukonstytuował się pierwszy po wojnie Zarząd w składzie: Czesław Górecki – prezes, Leon Rzepa – sekretarz, Władysław Krysztofek – skarbnik, Feliks Musiał – kierownik sekcji piłki nożnej, Antoni Bawolski – kronikarz.

Do pracy włączyło się kilkudziesięciu członków, działaczy i zawodników z okresu przedwojennego, a także młodzi pełni zapału ludzie. W pierwszym okresie po wojnie sport był najatrakcyjniejszą jeżeli nie jedyną formą rozrywki. Jedna piłka nożna podarowana klubowi przez Feliksa Musiała i stroje piłkarskie uszyte we własnym zakresie stanowiły cały majątek klubu. Przywieziona z opłotowania dawnej rogatki granicznej siatka druciana posłużyła jako obicie bramek na uporządkowanym przez członków klubu boisku sportowym.

W dniu 4 lipca 1945 r. został rozegrany pierwszy po wojnie mecz piłkarski pomiędzy KS „Obra” a ZZK Zbąszynek. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 1:1. Do końca 1945 r. piłkarze rozegrali 18 spotkań, z których 10 wygrali, 4 zakończyły się remisami, a 4 porażkami.

Barw klubowych w pierwszym po wojnie sezonie bronili: Zbigniew Żołnierkiewicz, Mieczysław Ławniczak, Józef Wołyński, Stefan Dulat, Stefan Kędziora, Leon Rzepa, Jan Maj, Kazimierz Masztalerz, Zygmunt Kucz, Franciszek Pawelski, Franciszek Biegała, Czesław Wita, Józef Łata, Bolesław Lauba, Czesław Przybyła, Leon Połomski, Antoni Bawolski, Michał Paluch.

Najwcześniejsze jednak po wyzwoleniu zaszczytu bronienia barw klubowych dostąpili członkowie sekcji sportów wodnych. Już 25 czerwca 1945 r. w ramach obchodów Święta Morza pierwsze sukcesy pływackie i kajakowe zanotowali: Stanisław Dembowski, Leon Rzepa, Władysław Wachowski, Bolesław Lauba, Czesław Wargoś i Antoni Bawolski. Sekcje: pływacka i kajakowa nie zostały wprawdzie zgłoszone do okręgowych związków sportowych ale w następnych latach występowało w nich wielu bardzo dobrych i utalentowanych sportowców jak: Władysław Dulat, Tadeusz Dulat, Egon Klein, Zbigniew Zimny, Romuald Bok, Edmund Małycha, Tadeusz Sobecki, Marian Młodystach, Henryk Białecki, Zygmunt Król, Roman Łata, Władysław Górny i Bernard Kłysz.

Bardzo intensywnie rozpoczęto działalność w 1946 r. Powołana została do życia amatorska sekcja teatralna, która w przeciągu trzech lat działalności

pod patronatem klubu sportowego dała 16 przedstawień przy wypełnionej do ostatniego miejsca widowni. Dekoracje wykonywali: Feliks Musiał oraz Antoni Bawolski, a w przedstawieniach występowali: Sabina Styperek, Urszula Styperek, Czesława Wachowska, Franciszka Musiał, Stanisław Pszeniczka, Antoni Bawolski, Leon Rzepa, Stefan Dulat, Władysław Krysztofek, Tadeusz Ławniczak i inni. Dochody z przedstawień bardzo poważnie zasiliły stan kasy klubu. W tym też czasie klub otrzymał własny lokal przy ul. gen. Świerczewskiego 3. Odtąd życie klubowe koncentrowało się we własnym lokalu.

Już w 1946 r. sekcja piłkarska posiadała trzy drużyny zarejestrowane w Poznańskim Okręgowym Związku Piłki Nożnej i biorące udział w regularnych rozgrywkach kasy „C”.

Na wniosek Antoniego Kańduły Zarząd zaakceptował utworzenie sekcji bokserskiej. Decyzja ta spotkała się z wielkim zapalem młodzieży do tej dyscypliny sportu. Pierwsze treningi przeprowadzał pełniący funkcję kierownika sekcji Antoni Kańduła., a po ukończeniu kursu instruktorskiego Joachim Rybak. Pierwszy występ pięściarzy odbyła się w dniach 13 – 15 kwietnia 1947 r. w Grodzisku Wlkp. na zawodach organizowanych przez ówczesny Powiatowy Urząd Przesposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego. Występ ten zakończył się zdecydowanym zwycięstwem drużynowym i zdobyciem kilku tytułów mistrzowskich indywidualnie dla barw „Obry”. Własnym sumptem braci Henryka i Mariana Białeckich, przy pomocy pozostałych członków sekcji, wybudowali przenośny ring, na którym rozegrano w ogrodzie przy sali „Strzelnica” rewanżowe spotkanie z „Dyskobolią” Grodzisk zakończone imponującym zwycięstwem w stosunku 14:2. Po kilku towarzyskich spotkaniach z takimi drużynami jak: „Polonia” Leszno, RKS „Wagmo” Zielona Góra, „Gorzovia” Gorzów, KKS Żagań, KKS Nowa Sól został zespół zgłoszony do rozgrywek mistrzowskich w klasie „B”. W tym czasie aktywnymi pięściarzami byli: Joachim Rybak, Henryk i Kazimierz Bokowie, Mieczysław Stencel, Henryk Chłopek, Ludwik Chwałkowski, Marian Boch, Zygmunt Górniak, Marian i Bernard Kłysz, Henryk Berliński, Alojzy Paluch, Benedykt Garstka, Rajmund Królik, Czesław Zawadka a w okresie późniejszym dołączyli do nich Henryk Kędziora, Leon Owczarczak, Mieczysław Bok, Henryk Kłysz, Władysław Dulat, Stanisław Rosolski, Edmund Kubiak, Leon Żurek, Edward Dąbrowski, Ludwik Stefański, Jan Buda, Henryk Frankowski, Marian Sita, Alojzy Mania, Bernard Matysiak, Alojzy Kopczyński, Feliks Suwiczak i Walerian Jankowski.

Pierwszy etap działalności sekcji bokserskiej zakończony został efektywnym zwycięstwem nad silnym zespołem „Dąb” Poznań w stosunku 10:6. Było to w 1949 r. z okazji jubileuszu 25 – lecia istnienia klubu. Po tym sukcesie kilku zawodników opuściło klub z racji powołania ich do odbycia służby wojskowej, inni zaś przenieśli się do Zbąszynka, gdzie powstała sekcja przy ZZK. Po dwuletniej przerwie sekcja wznowiła działalność pod kierunkiem zaangażowanych działaczy bokserskich Antoniego Kańduły i Romana Muszyńskiego. Pojawił się na ringu nowe twarze, a mianowicie: Ireneusz Kąkol, Stanisław Kąkol, Edward

Kofnyt, Józef Kofnyt, Kazimierz Marchlewski, Mieczysław Solarczyk, Zygmunt Srebro, Romuald Stanicki. Uzyskali oni szereg sukcesów w rozgrywkach mistrzowskich klasy „B”, a przede wszystkim w turniejach kwalifikacyjnych Zrzeszenia Sportowego „Włókniarz”.

Chlubny rozdział w działalności klubu tworzyli lekkoatleci. Piękne wzory z lat trzydziestych zostały skwapliwie wykorzystane i wzbogacone w reaktywowanej po wojnie sekcji. Po pierwszych sukcesach Jana Maja, Leona Rzepy, Stefana Dulata, Bolesława Dulata, Romana Łaty, Franciszka Pawelskiego, Romana Kąkola, „królowa sportu” wciągnęła w swoje szeregi duże grono młodych, sprawnych i bez reszty oddanych sprawie sportowców. Mimo braku kwalifikowanej kadry instruktorskiej, treningi odbywały się systematycznie pod okiem starszych, bardziej doświadczonych kolegów. Zawodnicy sami budowali i modernizowali, a także sprawowali techniczną opiekę nad podstawowymi urządzeniami lekkoatletycznymi. Występowali w oficjalnych meczach z takimi zespołami jak: „Warta” Poznań, „Lech” Poznań, „Dyskobolia” Grodzisk Wlkp., „Grom” Wolsztyn, „Sulechówianka” Sulechów, „Syrena” Zbąszynek, „Warta” Gorzów, „Włókniarz” Kalisz, „Orzeł” Międzyrzecz odnosząc wiele zespołowych i indywidualnych sukcesów. Lekkoatleci zdobyli szereg tytułów mistrzowskich w zawodach powiatowych oraz Zrzeszenia „Włókniarz”, do którego po reorganizacji sportu polskiego w 1950 r. należał KS „Obra”. Wielokrotnie nasi lekkoatleci reprezentowali powiat nowotomyski na zawodach wojewódzkich i to z powodzeniem.

Jako jedna z pierwszych rozpoczęła po wojnie swoją działalność sekcja szachowa. Dzięki inicjatywie Jana Smertki, Kazimierza Starszaka a także Józefa Wołyńskiego organizowano turnieje indywidualne o mistrzostwo Zbąszynia. Sekcja ta uczestniczyła także w licznych zawodach powiatowych i wojewódzkich. Odniesione w tych imprezach sukcesy stały się powodem zgłoszenia sekcji szachowej do rozgrywek mistrzowskich w klasie „B”, co umożliwiło zawodnikom „Obry” skonfrontowanie swoich umiejętności i sił z szachistami Poznania, Trzcianki, Piły, Krotoszyna, Kościana, Grodziska, Opalenicy, Wolsztyna i Nowego Tomysła. Obok wyżej wymienionych najczęściej barwy klubowe reprezentowali: Stanisław Maciejewski, Mieczysław Starszak, Zenon Kubiak, Zenon Bajer, Bolesław Idzikowski, Paweł Michałowski, Jerzy Wojtas, Tadeusz Józefacki, Marian Kołata, Zygmunt Król, Urszula Walkowiak, Daniela Wosewicz, Czesław Juszcak i Henryk Gołek. Mimo dużego wkładu pracy garstki pełnych poświęceń szachistów, sekcja została wycofana z rozgrywek w 1954 r. z powodu trudności finansowych klubu.

Klub posiadał również sekcję tenisa stołowego. Tą popularną dyscyplinę sportu uprawiano w Zbąszyniu masowo szczególnie w okresie zimowym. W salach i świetlicach organizowano szereg imprez, z których największe emocje wzbudzały indywidualne mistrzostwa miasta Zbąszynia. Rozgrywano także spotkania towarzyskie i brano udział w mistrzostwach powiatu, w których kilkakrotnie tytuł mistrzowski zdobył Franciszek Dąbrowski. W sekcji tej wyróżniali

się Leon Łata, Józef Wołyński, Bolesław Suterski, Marian Kuczyński, Cyryl Szwerbal, Leon Chwałkowski. Jednakże i tą działalność zawieszono w 1958 r. z powodu braku funduszu.

Poważną rolę w historii klubu odegrali koszykarze. Wiedli oni zdecydowany prym w powiecie nowotomyskim. Przez kilka sezonów występowali w rozgrywkach mistrzowskich Poznańskiego Okręgowego Związku Koszykówki. Ambitne ich zamierzenia były jednak często przerywane na skutek trudnych warunków finansowych klubu. W sekcji tej występowało szereg utalentowanej młodzieży jak: Andrzej i Marian Brudłowie, Florian Kromski, Wojciech Pawlaczek, Alojzy Kowalski, Marian Kuczyński, Norbert Fritsche, Henryk Owoc, Dionizy Napieralski, Jerzy Szczepaniak, Ludwik Szczepaniak, Ireneusz Małycha, Bogdan Kanduła, Paweł Pers, Wojciech Sarbok. Założycielami tej reaktywowanej w 1953 r. sekcji byli Witold Kuczyński i Egon Klein, czołowi zawodnicy, którzy pełnili jednocześnie funkcje społecznie pracujących instruktorów. Wybitną zasługą tej sekcji jest to, że z jej szeregów wyrósł tej klasy zawodnik jak Stanisław Olejniczak olimpijczyk z Tokio i wieloletni reprezentant Polski w koszykówce. Sekcja koszykówki przez cały czas swego istnienia wspomagała zawodnikami drużynę piłki nożnej.

Piłkarze w klubie zawsze odgrywali rolę sekcji wiodącej bez względu na to jak kształtowała się ich aktualna forma oraz klasa, w której występowali. Do grona występujących zaraz po wojnie piłkarzy dołączyli następnicy, a mianowicie: Tadeusz Ławniczak, Alojzy Pawlak, Zygmunt Muszkieta, Piotr Woźny, Mieczysław Kostera, Teodor Matuszewski, Marian Sołtysiak, Lech Dulat, Benedykt Garstka, Alojzy Kowalski, Marian Dastyk, Alojzy Kopczyński, Leonard Rogacki, Czesław Gawęł, Marian Majerowicz, Edmund Domagała, Borysław Sobański, Zbigniew Miszczak, Alojzy Paluch.

Pod koniec lat czterdziestych wytworzyła się w zbąszyńskim światku piłkarskim bardzo ciekawa sytuacja. Obok występującej ze zmiennym szczęściem „Obry”, powstały w Zbąszyniu trzy nowe drużyny piłkarskie: „Wicher”, „Zieloni” i „Jeziorna”. Rywalizacja między tymi zespołami miała charakter emocjonujący i dostarczała mieszkańcom miasta wielu ciekawych spotkań. Jak się jednak później okazało rywalizacja ta nie wyszła na dobre zbąszyńskiemu piłkarstwu. Zbyt wielu dobrych zawodników nie mieściło się w składach swoich drużyn, a trwające animozje między zespołami nie pozwalały na przejście zawodników do innych drużyn piłkarskich. W tym też czasie, szczególnie do ZZK Zbąszynek, odeszło ze Zbąszynia gro piłkarzy reprezentujących dobry poziom sportowy.

Na przestrzeni lat pięćdziesiątych piłkarze utrzymywali się na poziomie klasy „B” i „C”. Naturalnym biegiem rzeczy miejsca starszych zawodników zajmowała młodzież. Zaszczytu bronienia barw niebiesko – czerwonych dostąpili: Alojzy Dastyk, Jerzy Szczepaniak, Tadeusz Szmergał, Marian Kuczyński, Witold Kuczyński, Florian Kromski, Andrzej i Marian Brudłowie, Jan Staniszewski, Walerian Jankowiak, Edmund Biniaś, Janusz Jankowiak, Marian Rau,

Bolesław i Henryk Taberscy, Stanisław Olejniczak, Bolesław Suterski, Michał Kubaś.

W 1956 r. klub wraca, wskutek kolejnej reorganizacji, do swojej pierwotnej nazwy „Obra”. Stopniowo w tym okresie likwidowane są poszczególne sekcje sportowe, tak, że pod koniec lat pięćdziesiątych w klubie istnieje jedna sekcja – piłkarska. Od końca 1959 r. w pierwszej drużynie zauważa się pewne ożywienie, które wpłynęło pozytywnie na poprawę gry zespołu. Utworzona zostaje II drużyna stanowiąca bezpośrednie zaplecze pierwszego zespołu oraz drużyna juniorów, w której występują zawodnicy mający w niedługim czasie podjąć rywalizację o miejsce w drużynie seniorów. Prawidłowa praca szkoleniowa i organizacyjna doprowadziła do tego, że w 1962 r. piłkarze wywalczyli upragniony od kilku lat awans do klasy „A”. Sekcja piłkarska działająca pod kierownictwem oddanego działacza Czesława Wegnera i trenera Leonarda Rogackiego awansem tym przysporzyła wiele radości i zadowolenia licznym sympatykom piłki nożnej. Od tej chwili trybuny naszego stadionu wypełnione były wiernymi kibicami pasjonującymi się zmaganiem z drużynami lepiej wyszkolonymi technicznie od poprzednich przeciwników. Na sukces w postaci awansu zapracowali: Henryk Utracik, Zdzisław Seifert, Franciszek Rzepka, Andrzej Brudło, Ludwik Szczepaniak, Paweł Pers, Ireneusz Małycha, Henryk Taberski, Zbigniew Olejniczak, Florian Kromski, Ryszard Zwierzchowski, Bogdan Janowski, Bolesław Suterski, Stanisław Wenderski, Stefan Wróbel, Gerhard Hoffmann, Marian Brudło, Marian Stefański, Bogdan Kanduła. Niebagatelną pomoc, zarówno finansową jak i organizacyjną, okazały Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Romeo” w Zbąszyniu, gdzie większość zawodników I drużyny znalazła zatrudnienie oraz udostępnienie bezpłatne środków transportowych na mecze wyjazdowe wszystkich drużyn piłkarskich.

Przez okres następnych 4 lat drużyna występująca w klasie „A” plasowała się w czołówce tabeli, tocząc równorzędne boje z zespołami mającymi większe obycie piłkarskie. Do drużyny w tym czasie dołączyli młodzi zawodnicy występujący dotychczas w II drużynie oraz juniorach: Jerzy Sojka, Jan Sobański, Jan Gruszczyński, Joachim Kleszka, Jan Owczarczak, Jerzy Jańczak, Marian Solarczyk, Krystin Nowotnik, Bogdan Kromski, Henryk Pietruszyński, Władysław Antosz, Krzysztof Kubiak, Jan Seifert, Marian Seifert, Wojciech Olejniczak.

Zakończenie karier sportowych przez kilku dobrych i doświadczonych piłkarzy spowodowało spadek poziomu sportowego i w związku z tym obniżenie lokaty w rozgrywkach. Zarząd klubu sprowadza w tym czasie kilku zawodników z innych drużyn jak: „Pogoń” Świebodzin, „Obra” Trzciel, „Grom” Wolsztyn. W ten sposób w drużynie znaleźli się: Jan Żmijewski, Jan Gomuła, Wojciech Przewłodzki, Joachim Kliszewski, Adam Karimow, Henryk Bierka, Zdzisław Watral, Zdzisław Aszkiewicz. Zaniechanie szkolenia własnych wychowanków oraz brak perspektyw awansu do I drużyny spowodowało rozwiązanie drużyny juniorów. Dotychczasowi zawodnicy kończą karierę bądź też przenoszą się do innych drużyn.



Piłkarze KS „Obra” w 1963 r.

Pod koniec lat sześćdziesiątych gwałtownie spada zainteresowanie piłką nożną ze strony społeczeństwa i zakładów pracy. W tym też czasie w klubie pracują kolejni trenerzy: Marian Frasz, Ryszard Jakubiak, Jan Twardowski. Drużyna spada jednak coraz niżej w tabeli i w 1970 r. przychodzi przeżyć gorzki degradacji do klasy „B”, w której zespół gra do 1972 r., aby w tymże roku przeżyć jeszcze jeden spadek tym razem do klasy „C”. Okres 1970 – 1972 to całkowity zanik działalności Zarządu klubu, brak pomocy ze strony zakładów pracy, minimalne zainteresowanie kibiców.

Z trwającego do 1972 r. marazmu wyprowadza drużynę Witold Kuczyński, który podjął się prowadzenia społecznie zespołu. Organizuje wyjazdy, stara się o sprzęt, prowadzi treningi. W rezultacie po sezonie 1972/73 zespół awansuje do klasy „B” nie przegrywając żadnego spotkania.

Wobec zbliżającego się jubileuszu 50 – lecia klubu, budzi się z letargu dotychczasowy Zarząd. W skład nowo wybranego Zarządu wchodzi grono ludzi autentycznie zainteresowanych lepszą grą piłkarzy. Trenerem zespołu zostaje Zbigniew Olejniczak, a kierownikiem drużyny Witold Kuczyński. Zmobilizowany zespół gra bardzo dobrze od samego początku rozgrywek 1973/74 i na 3 kolejki przed zakończeniem sezonu zapewnia sobie 1 miejsce i po raz drugi w historii klubu awansuje do klasy „A”. Jest to miły prezent piłkarzy na 50 – lecie istnienia klubu. Awans ten wywalczyła drużyna w składzie: Henryk Potrawiak,

Józef Wachowski, Jerzy Jańczak, Bogdan Kromski, Marian Seifert, Henryk Wittke, Łucjan Pięgas, Waldemar Kosicki, Henryk Kluj, Andrzej Wachowski, Grzegorz Pięgas, Przemysław Wandzioch, Sławomir Stasiński, Zenon Grzeško, Krzysztof Kubiak, Tadeusz Dura, Jan Ambrosius.

W tym jubileuszowym roku z inicjatywy niestrudzonego działacza Antoniego Kańduły reaktywowana zostaje, po przeszło 20-letniej przerwie, praca w sekcji bokserskiej. Treningami kierowali Zbigniew Szulczyński oraz Marian Akonom. Dużej pomocy udzieliła tej sekcji Baza Maszyn i Sprzętu DOM w Zbąszyniu wykonując społecznie przenośny ring, który do dnia dzisiejszego służy pięściarzom.

W wyniku nowego podziału administracyjnego kraju, Zbąszyń został włączony /od 1976 r./ w skład województwa zielonogórskiego. W tym też roku bokserzy zanotowali pierwsze sukcesy startując w finałach VI Zielonogórskiej Spartakiady Młodzieży zdobywając trzy srebrne medale przez Zbigniewa Akonoma, Grzegorza Łatę i Grzegorza Szulczyka oraz trzy brązowe przez Tadeusza Konieczka, Marka Boka i Jacka Zwolińskiego. Od tego czasu corocznie nasi bokserzy zdobywali tytuły ZSM oraz tytuły mistrzów okręgu juniorów. Złote medale zdobywali: Zbigniew Akonom, dwukrotnie Jarosław Hoffmann, Roman Piskorski, Adolf Mehta, dwukrotnie Krzysztof Wojciechowski, trzykrotnie Dariusz Mńczak, dwukrotnie Michał Koza, Mieczysław Jankowiak, Grzegorz Seifert, Rafał Bartczak, Robert Król, Piotr May, Daniel Przybyła, Tomasz Bartczak, Srebrne medale zdobywali: Grzegorz Łata, Grzegorz Szulczyk, Marek Bok, Marek Hutek, Krzysztof Klój, Roman Akonom, Waldemar Markiewicz, Mieczysław Jankowiak, Krzysztof Styza, Ireneusz Utrata, Krzysztof Wojciechowski, Roman Piskorski, Przemysław Stasik. Brązowe medale stały się udziałem: Andrzeja Borowczaka, Romana Kromskiego, Mariana Basińskiego, Marka Marchlewskiego, Pawła Klorka, Jarosława Borowczaka, Krzysztofa Modera, Romana Wierzchacza, Leszka Łukaszewskiego.

Sukcesy te spowodowały duże zainteresowanie wychowankami naszego klubu przez inne ligowe kluby polskie. Pod koniec lat siedemdziesiątych w II - ligowym „Moto” Jelcz – Oława występuje Zbigniew Akonom, Grzegorz Łata zdobywa punkty dla „Sokoła” Piła, a Roman Piskorski ligowy chrzest przechodzi w „Gwardii” Zielona Góra. Nie brak również sukcesów na ringach krajowych. W 1977 r. Zbigniew Akonom zdobywa w Łodzi brązowy medal na Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży. Bliski odniesienia zwycięstwa w finałach OSM w 1979 r. jest Jarosław Hoffmann, który w finale wagi ciężkiej ulega na punkty późniejszemu mistrzowi Polski seniorów Markowi Pałuckiemu. Prawidłowa t tej sekcji doprowadza do zdobycia kilkunastu tytułów mistrza okręgu w kategorii juniorów oraz mistrzostwa w makroregionie dolnośląskim, Pierwszym bokserem naszego klubu, który wystąpił w I lidze był Michał Koza walczący od 1984 r. w zespole „Czarnych” Słupsk. Odniósł kilka znaczących sukcesów w swojej kategorii oraz był klasyfikowany w 10 najlepszych zawodników wagi koguciej w Polsce. Wielki sukces odniósł w 1987 r. Rafał Bartczak zdobywając

złoty medal podczas finałów Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży w Malborku w wadze półśredniej. Była to największa niespodzianka tego turnieju. W tym też roku Rafał Brczak przeszedł do drużyny I – ligowego „Zagłębia” Lubin również odnosząc zwycięstwo w swoim debiucie lig. Pracą tej sekcji od 1984 r. kierują Marian i Zbigniew Akonomowie mając w Zarządzie sekcji oddanych pięściarstwu ludzi: Zygmunta Sadowskiego, Mariana Frasza, Bernarda Szelchena, Jana Mendla, Zenona Matysiaka.

Skromniejszym dorobkiem w tym czasie pochwalić się mogą piłkarze, którzy jednak także zaznaczyli medalami swoją obecnością na lubuskich boiskach. Do sezonu 1975/76 drużyny grają w województwie poznańskim. W tym też czasie do I drużyny awansują: Ryszard Rybak, Bernard Maćkowiak, Bogdan Matysiak, Zenon Gołek Jacek i Waldemar Królikowie, Roman Tobys, Eugeniusz Połomka, Mirosław Mania, Roman Bordych, Janusz Kubiak, Zbigniew Tomiński. W swoim pierwszym sezonie w woj. zielonogórskim 1976/77 zespół zajmuje przedostatnią pozycję i spada do kl. „B”. Uzdolniony piłkarz Ryszard Rybak przechodzi do II – ligowej „Olimpii” Poznań, a następnie do I – ligowego zespołu „Lecha” Poznań, gdzie wraz z drużyną zdobywa Puchar Polski i udanie występuje w meczach europejskich Pucharów. Karierę kończy w 1989 r. wskutek groźnego urazu kolana.

W roku spadku drużyny seniorów do kl. „B”, najmłodsze drużyny naszego klubu po raz pierwszy zdobywają medale na Zielonogórskiej Spartakiadzie Młodzieży. W Szprotawie zespół juniorów młodszych prowadzony przez Janusza Siwińskiego i Witolda Kuczyńskiego zajmuje I miejsce i zdobywa złote medale. W drużynie tej występowali: Janusz Kubiak, Marek Minga, Andrzej Kubiak, Leonard Buda, Leszek Kozłowski, Arkady Kuczyński, Włodzimierz Dura, Ryszard Eichhorst, Leszek Patalas, Krzysztof Pawelski, Wiesław Gucze, Jerzy Wachowski. Drużyna juniorów starszych zajmuje 5 miejsce w finałach ZSM.

W 1977 r. opiekę nad drużyną seniorów obejmuje Bolesław Suterski /wychowawca Ryszarda Rybaka/ i awansuje z zespołem w sezonie 1977/78 na powrót do kl. „A”. Lata 1977 i 1978 to sukcesy drużyny juniorów starszych w finałach VII i VIII ZSM. W zespołach prowadzonych przez Jerzego Jańczaka i Witolda Kuczyńskiego występują zawodnicy: Bernard Gmiat, Andrzej Kubiak, Leonard Buda, Leszek Kozłowski, Zdzisław Stachecki, Andrzej Stachuła, Janusz Kubiak, Marek Minga, Andrzej Basiński, Zenon Gołek, Maciej Małecki, Krzysztof Pawelski, Grzegorz Borkowski, Włodzimierz Dura, Zbigniew Leśnik, Ryszard Eichhorst, Jerzy Wachowski, Wiesław Gucze. Niektórzy z nich już grali bądź w niedalekiej przyszłości zasilili szeregi seniorów I drużyny KS „Obra”.

Od 1978 r. drużyna nieprzerwalnie występuje w kl. „A” do chwili obecnej. Na początku lat osiemdziesiątych w drużynie następuje duża rotacja zawodników, która trwała do 1984 roku. W miejsce starszych zawodników przychodzą młodzi: Ryszard Kańduła, Grzegorz Grześkowiak, Przemysław Hoffmann, Ryszard Maćkowiak, Rafał Rękoś, Robert Solarczyk, Witold Leśnik, Krzysztof Furdyna, Arkadiusz Markiewicz. Drużyna grała słabo, z trudem dotrzymując

kroku innym drużynom i ledwo broni się przed degradacją. Prawdziwą rewelacją jest nasza drużyna w rundzie wiosennej sezonu 1983/84, gdzie na 13 meczy – 9 wygrywa i 4 remisuje. Niestety fatalna gra jesienią nie pozwala na awans do ligi okręgowej. Do szczęścia zabrakło 4 punktów. W międzyczasie zespół zwycięsko przechodził kolejne szczeble w Pucharze Polski, polegając dopiero w ćwierćfinale z późniejszym triumfateorem tej edycji na szczeblu okręgu „Lechią” Zielona Góra. Następne sezony nie są już tak udane, jednak drużyna utrzymuje się w środku tabeli.

Ostatnim znaczącym sukcesem piłkarzy było zdobycie brązowego medalu podczas XII ZSM w 1982 r., kiedy to w drużynie prowadzonej przez Jerzego Jańczaka i Witolda Kuczyńskiego występowali min. Przemysław Dudziński, Mariusz Początek, Kazimierz Buda, Paweł Hoffmann, Ireneusz Borowicz, Robert Solarczyk, Robert Bielaszewski, Andrzej Leśnik, Sławomir Gryśka, Jarosław Kwaśny. W ostatnich latach do I drużyny awansowali: Jerzy Sikuciński, Rafał Rembacz, Artur Bielaszewski, Przemysław Antosz, Jarosław Nawotnik, Dariusz Chłopek, Maciej Sarbok, Waldemar Kostyra, Piotr i Grzegorz Pietruszyńscy, Dariusz Kromski.

Zbyt duża rotacja zawodników w zespole nie sprzyja stabilizacji poziomu gry. Drużyna odnosi kilka znaczących zwycięstw nad drużynami czołówki lecz także ponosi kilka zaskakująco wysokich porażek z zespołami środka tabeli. Sytuacja taka trwa już od kilku lat i w najbliższej przyszłości nie zanoszą się na radykalną poprawę.

W 1988 r. klub nawiązał sportową wymianę z drużyną BSG „Aufbau” Lichterfeld, rozgrywając w ciągu roku 2 spotkania z tym zespołem.

Historia klubu nie byłaby pełna gdyby nie wspomniano o działalności społecznych działaczy, do których zalicza się grono bezinteresownie oddanych ludzi poświęcających swój wolny czas na pracę społeczną. Pasja i zaangażowanie sportowców, trenerów, działaczy oraz zakładów pracy sprawiły, że mimo wzlotów i upadków możemy z dumą spojrzeć na przebyty okres istnienia Klubu Sportowego „Obra” Zbąszyń.